

Şehnâz Murabba Beste

Bezm-i Meyde Sâkîya Devr'eylesin Mül Gibi

NEY

Bestekârı : Seyyid **Mehmed Nuh**

Usûlü : **Ağır Çember** [24/2]

Güftekarı : Şâir **A m â n î**

♩ = 80

Ah Bez mi mey de
Ah Bül bül et sin
Ah Gül is tan da

sâ sâ kî ya
sa sad he zâ
ol ol ma ya

de dev
zâ ran
ra rağ

rey le sin mül gül gül
nâğ me sin gül gül
bet de sün bül gül gül

gül gi bi Da dey
gül gi bi Da dey
gül gi bi Da dey

da dey da dey dad ey le sin
da dey da dey dad nâğ me sin
da dey da dey rağ bet de sün

mül gül gül gül gi
gül gül gül gül gi
bül gü gü gü gi

33

bi
bi
bi

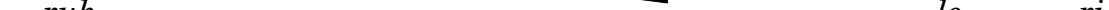
bi
bi
bi

vay

SON (Temmet)

37 *Meyan*

Ah Ber ta raf kıl ru

42

47 *rin den den den*

51

tur ra i müş

56

60
Da dey da dey da dey dad tur

64

ra i müş ki ki

69

Bezm-i meyde sâkıyâ devr eylesin mül gül gibi
Bülbül etsin sad-hezâran girye, sen gül gül gibi
Bertaraf kıl ruhlerinden turra-i müşğînini
Gülistanda olmaya rağbetde sünbül gül gibi
Bûse cerr et lâ'l-i nâb-ı yârdan hat gelmeden
Vakt nâzükdür geçer etmez tehammül gül gibi
Goncaya benzer dehânın dediğimce germ olub
Âçılur nâzüklenür ol şuh-i şengül gül gibi
Bezm-i meyde sorsalar yâran Amânî zevkini
Buse-i dildâr ile eyler tenakkul gül gibi

LUGATÇE

bezm-i mey : içki meclisi
 sâkıyâ : içki dağıtan
 girye : gözyaşı
 mül : şarap
 sad-hezâran: yüzbinlerce
 turra : Alın saç
 müşğîn : misk kokulu
 ruh : yanak, yüz çehre

Vezin :

Fâi lâ tün (- . - .) / Fâi lâ tün (- . - .) / Fâi lâ tün (- . - .) / Fâ'ilün (- . - .) /

Seyyid

Mehmet Nuh

Türk mûsikisi bestekârı, hânende

[- 1714]

Diyarbakir'de doğdu. Adı Mehmed olup hayatı hakkında kaynaklarda fazla bilgi bulunmamaktadır. Memleketinde gördüğü düzenli bir öğrenimden sonra genç yaşta İstanbul'a geldi. Burada ilim tahsilinin yanı sıra mûsiki eğitimi aldı. Şöhretinin en parlak zamanı IV. Mehmed ile (1648-1687) III. Ahmed (1703-1730) arasındaki dönemdir. Ali Ufkî Bey, Hâfız Post, Buhûrizâde Mustafa İtrî Efendi ve Nazîm gibi çağdaşı olduğu mûsikişinaslarla görüşmüş olması muhtemeldir. Mûsikideki yeteneğini bu ortamda daha da geliştirdi. Enderun'daki mûsiki fasıllarının hânendeleri arasında yer aldı ve başhânende oldu. Seyyid Nuh'un tegannisini Ebûishakzâde Esad Efendi Acem, Mehmet Suphi Ezgi Âzerî tarzına benzetmektedir (Atrabü'l-âsâr, vr. 22a; Nazârî-Amelî Türk Musikisi, I, 114). III. Ahmed zamanında kendisine Diyarbakir'de bir timar verilerek emekli oldu. Memleketine döndükten bir müddet sonra vefat etti. Esad Efendi ölümü için düşürülen, "Bin yıl da ömrü olsa kişinin ne kârı var / Nûh'un da bir müsâade-i rûzigârı var" tarih beytini kaydetmektedir (Atrabü'l-âsâr, vr. 22b).

Esad Efendi, Seyyid Nuh'un sesinin orta güzellikte olduğunu, bestelerinde parlak bir üslûbun bulunduğunu söylemektedir (a.g.e., vr. 22a-b). Kendisini bizzat dinlediğini belirten Esad Efendi otuz civarında beste, semâi ve şarkısının olduğunu bildirmekteyse de (a.g.e., vr. 22b) kaynaklarda eski güfte mecmualarında 100'den fazla eserinin güftesinin yer aldığı ileri sürülmektedir. Bestelerinden günümüze on beş kadarı ulaşmıştır (Aksüt, s. 46; BTMA, II, 146). Suphi Ezgi eserinde tâhir ve şehnaz makamlarındaki besteleriyle hümâyûn makamındaki semâisinin notalarını vermektedir. III. Ahmed devri mutasavvıf şair ve hattatlarından Fasîh Ahmed Dede, Seyyid Nuh'a gönderdiği bir muhabbetnâmede onu övmüş ve mûsikinin Pisagor'u olduğunu ifade etmiştir (İbnülemin, s. 306).

Kaynak : <http://www.islamansiklopedisi.info>**Ç e m b e r U s û l ü**

*) XV. asırdan beri kullanılan bir usûldür. Fâhte usûlünün başına bir 4 zaman veya kendi formasında bir Sofyân usûlü getirilmekle elde edilmiştir.

*) 24 zamanlıdır.

*) İki 4 zaman, iki 5 zaman ve sonda yine bir 4 zamandan veya başka bir deyişle başta iki Sofyân sonra iki Yürük Semî ve sonda yine bir Sofyân'dan yapılmıştır (4+4+6+6+4=24). Usûlü meydana getiren her unsurdan sonra noktalı ve 24 zamanın sonunda kalan bir düz ölçü çizgisi çekilmelidir.

*) 24/4'lük ikinci mertebesi ve 24/2'lik üçüncü mertebesi kullanılmıştır. 24/4'lük ikinci mertebeye çember, 24/2'lik üçüncü mertebeye Ağır Çember denir. Ağır Çemberler ağırlıkları nedeni ile birinci bestelerde kullanılırlar.

*) Çember usûlü ile çember, kâr, besteler ölçülmüştür. Bu usûl ile özellikle Ağır Çember ile ölçülmüş bestelerde terennüm ikinci usûlün son te-ke te-ke'lerinden girer ve 2 usûlde terennüm uzar. Bazı eserlerde ise terennüm bir usûldür.

Çember D a r b U s û l ü

[24 / 4] m e r t e b e s i

- 1 . Darb : (Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 2 . Darb : (Te) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 3 . Darb : (Ke) / [1 Zamanlı ve Zayıf]
- 4 . Darb : (Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 5 . Darb : (Düm) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 6 . Darb : (Düm) / [1 Zamanlı ve Zayıf]
- 7 . Darb : (Te-Ek) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 8 . Darb : (Te-Ek) / [2 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 9 . Darb : (Te-Ek) / [2 Zamanlı ve Zayıf]
- 10 . Darb : (Dü-Üm) / [2 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 11 . Darb : (Ta-Aa) / [2 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 12 . Darb : (He-Ek) / [2 Zamanlı ve Zayıf]
- 13 . Darb : (Te) / [1 Zamanlı ve Kuvvetli]
- 14 . Darb : (Ke) / [1 Zamanlı ve Zayıf]
- 15 . Darb : (Te) / [1 Zamanlı ve Yarı Kuvvetli]
- 16 . Darb : (Ke) / [1 Zamanlı ve Zayıf]

Kaynak :

1) ' Türk Musikisinde Usuller ve Kudüm ', M. Hurşit UNGAY

2) ' Türk Müsikisi Nazariyâtı ve Usûlleri-Kudüm Velvelleri ' İsmail Hakkı ÖZKAN [1941- 2010]